

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการเรียกค่าสินไหมทดแทนของผู้เสียหายในคดีอาญา¹

ณัฐยา ศรีสิงห์²

ปัจจุบันด้วยสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นทั่วโลกไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม การคอร์รัปชัน เอาตัวรอดให้พ้นจากสภาพปัญหาเหล่านี้มีหลากหลายวิธี แต่หากเลือกวิธีที่ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย ฝ่าฝืนกฎระเบียบปกติของสังคม ย่อมส่งผลให้เกิดปัญหาอาชญากรรมตามมามากมาย ทำให้มีทั้งผู้ที่กระทำความผิดและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอาญา จึงจำเป็นต้องมีการลงโทษผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาและเยียวยาผู้เสียหายไปพร้อมๆกัน สำหรับการเยียวยาผู้ใช้ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอาญานั้น เนื่องจากผู้เสียหายที่ตกเป็นเหยื่อจากการกระทำความผิดของผู้ต้องหา หากผู้เสียหายไม่ได้รับการเยียวยาเพื่อบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น ย่อมไม่เป็นธรรมกับผู้เสียหายอย่างแน่แท้ แต่ทั้งนี้ในการเยียวยาผู้เสียหายนั้นมีข้อกำหนด หลักเกณฑ์ ขั้นตอน มากมาย พร้อมด้วยกรอบระยะเวลาในการเรียกค่าสินไหมทดแทนเพื่อเยียวยาและบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น หรือหากความเสียหายนั้นเกิดขึ้นกับผู้ย่อนความสามารถ ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้ถูกจำกัดความสามารถในการทำนิติกรรมนั้น ประกอบกับขั้นตอนการเรียกค่าสินไหมทดแทนนั้นก็เป็นหนึ่งในลักษณะของนิติกรรมเช่นกัน การเรียกค่าสินไหมทดแทนของกลุ่มบุคคลเหล่านี้จึงจำเป็นต้องมี หลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีการดำเนินคดี พิเศษกว่าบุคคลธรรมดา

การลงโทษทางแพ่งนั้นมีวัตถุประสงค์หลักคือการบรรเทาเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นไม่ว่าทางด้านร่างกายหรือจิตใจหรือความเสียหายด้านอื่นๆให้กับผู้เสียหาย สำหรับการลงโทษผู้กระทำความผิดในกฎหมายอาญามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้รับโทษกลับตัวเป็นคนดี เพื่อเป็นการยับยั้งผู้รับโทษและผู้ที่จะกระทำความผิดอื่นๆ ไม่ให้กระทำความผิด และเพื่อแก้แค้นทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย³

บ่อเกิดแนวคิดในการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญานั้น มีพัฒนาการสืบเนื่องเรื่อยมา โดยแต่เดิมนั้นยังไม่เน้นหรือให้ความกับผู้เสียหายในคดีอาญามากนัก ยังไม่มีแนวคิดที่รัฐจะเข้าไปเยียวยาหรือบรรเทาความเสียหาย แต่เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนผ่านมีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น จึงก่อให้เกิดแนวคิดเรื่องการเยียวยาผู้เสียหายจนบัญญัติเป็นกฎหมายขึ้นมา ซึ่งตามกฎหมายไทยแล้วนั้นก็มีกฎหมายที่บัญญัติคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่ได้วางหลักเกี่ยวกับการ

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการเรียกค่าสินไหมทดแทนของผู้เสียหายในคดีอาญา โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ดร.กัลยา ตันศิริ และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ปภาศรี บัวสุวรรณ รองศาสตราจารย์ ประเสริฐ ตันศิริ

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนภูมิภาค) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ เกียรติขจร วังนะสวัสดิ์, คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค 1 บทบัญญัติทั่วไป, พิมพ์ครั้งที่ 10, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ พลสยาม พรินต์, 2551), หน้า 9.

คุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายที่ถูกละเมิดจากการกระทำความผิดอาญา ย่อมมีสิทธิได้รับการเยียวยาและช่วยเหลือจากรัฐที่จะเข้ามาช่วยเหลือบรรเทาเยียวยาความเสียหายของผู้เสียหายในคดีอาญา และต่อมาจึงได้มีการบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 44/1 ขึ้น เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีอาญาโดยตรง

จากการศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการเรียกค่าสินไหมทดแทนของผู้เสียหายในคดีอาญาตาม มาตรา 44/1 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่มีเจตนารมณ์จะช่วยให้ผู้ที่ได้รับความเสียหายในทางแพ่งได้รับความสะดวกรวดเร็วในการได้รับชดเชยค่าสินไหมทดแทนและไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีแพ่งเป็นอีกคดีหนึ่ง ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาจะได้เสร็จสิ้นไปในคราวเดียวกัน โดยให้ผู้ได้รับความเสียหายยื่นคำร้องเข้ามาในคดีอาญาดังที่ปรากฏในหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 24) พ.ศ. 2548 ความว่า เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากการดำเนินคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติให้พนักงานอัยการมีเพียงอำนาจในการเรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์บางประเภทเท่านั้นผู้เสียหายซึ่งได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดของจำเลยต้องไปดำเนินคดีส่วนแพ่งเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนอื่นด้วยตนเอง และต้องเสียค่าธรรมเนียมในการเรียกค่าสินไหมทดแทนอันเป็นภาระยิ่งขึ้นให้แก่ผู้เสียหาย

ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาให้ผู้เสียหายมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้จำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทนในคดีอาญาทุกประเภทที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ต่อเนื่องไปได้ เพื่อให้การพิจารณาคดีส่วนแพ่งเป็นไปโดยรวดเร็ว รวมทั้งยกเว้นค่าธรรมเนียมสำหรับการดำเนินคดีดังกล่าวเพื่อลดภาระให้แก่ผู้เสียหาย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้⁴ อันมีวัตถุประสงค์หลักที่บัญญัติขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือและต้องการบรรเทาเยียวยาความเสียหายให้กับผู้เสียหายในคดีอาญา นั้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อได้ทำการศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการเรียกค่าสินไหมทดแทนของผู้เสียหายในคดีอาญาตาม มาตรา 44/1 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พบว่าตัวบทกฎหมายดังกล่าวยังคงมีปัญหาต่อการบังคับใช้และการตีความหลายประการ ดังต่อไปนี้

ปัญหาประการแรก คือ ปัญหาการเรียกค่าสินไหมทดแทนในคดีอาญาของผู้หย่อนความสามารถ ซึ่งประกอบไปด้วย บุคคลที่เป็นผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ เช่นกรณีผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ ผู้ที่มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหายจะมีได้แต่เฉพาะผู้แทนโดยชอบธรรม ซึ่งมารดาจะเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมนับตั้งแต่ผู้เยาว์กำเนิด สามารถยื่นคำร้องเรียกค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 44/1 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแทนผู้เยาว์ในฐานะผู้แทนโดยชอบธรรมได้ แต่ข้อเท็จจริงที่มักพบได้บ่อยคือกรณีที่ตัวผู้เยาว์ไม่ได้อาศัยหรืออยู่ในความดูแลความปกครองของมารดาที่ให้กำเนิด แต่ข้อเท็จจริงอาศัยอยู่กับ ปู่ ย่า ตา ยาย หรือแม้กระทั่งบิดาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของผู้เยาว์ โดยไม่สามารถ

⁴ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1943/2566, สืบเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2567, จาก <https://deka.supremecourt.or.th/search>.

ติดต่อกับมารดาของผู้เยาว์ได้ หรือมารดาของผู้เยาว์ทำงานหรืออาศัยอยู่ต่างประเทศเป็นต้น หรือกรณีที่บุตรผู้เยาว์ใช้สิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนในส่วนของค่าขาดไร้อุปการะที่บิดาไม่ชอบด้วยกฎหมายถึงแก่ความตาย หรือกรณีที่ผู้เสียหายเป็นผู้ไร้ความสามารถและคนเสมือนไร้ความสามารถ ที่จำเป็นต้องมีผู้แทนเฉพาะคดี หรือในกรณีที่ต้องมีผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์หรือต้องให้ศาลสั่งประการใดประการหนึ่งก่อนอันถึงจะดำเนินการใช้สิทธิทางศาลเพื่อเรียกค่าสินไหมทดแทนได้นั้น จะมีบทบัญญัติใดแก้ไขปัญหานี้อย่างไร เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับผู้เสียหายที่เป็นผู้หย่อนความสามารถ หรือลดขั้นตอนให้ผู้เสียหายมากที่สุด และหากเปรียบเทียบกับประเทศญี่ปุ่นแล้ว จะแตกต่างกับประเทศไทยหรือไม่

ปัญหาประการที่สอง คือ ปัญหากรณีที่รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหายในคดีอาญาที่พนักงานอัยการยื่นฟ้อง เนื่องจากกฎหมายประเทศไทยได้วางหลักการเป็นผู้เสียหายไว้หลายประเภทด้วยกัน โดยแบ่งทั้งกรณี queผู้เสียหายที่รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย หรือกรณีที่เป็นการผิดต่อส่วนตัวกล่าวคือความผิดที่ราษฎรเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย และความผิดที่ทั้งรัฐและเอกชนเป็นผู้เสียหาย แต่กรณีตามปัญหาเป็นความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหายเท่านั้น แต่การกระทำความผิดอาญานั้นทำให้ราษฎรได้รับความเสียหายด้วย ซึ่งปัญหาเหล่านี้ทำให้เกิดความสับสนและสร้างภาระให้ประชาชนผู้ได้รับความเสียหายในกรณีที่จำเป็นต้องเรียกค่าสินไหมทดแทนเพื่อเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำผิดทางอาญา

ปัญหาประการที่สาม คือ ปัญหาระยะเวลาการยื่นคำร้องเรียกค่าสินไหมทดแทนของผู้เสียหายในคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 44/1 วรรคสอง ซึ่งสำหรับความผิดอาญาที่ฟ้องต่อศาลแล้วจำเลยรับสารภาพทันที เป็นเหตุให้ศาลมีคำพิพากษาในวันดังกล่าวเลย โดยที่ผู้เสียหายไม่ทราบว่าได้มีการยื่นฟ้องจำเลยต่อศาล ส่งผลให้ผู้เสียหายยื่นคำร้องเรียกค่าสินไหมทดแทนในคดีอาญาไม่ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 44/1 วรรคสอง ได้วางหลักไว้เกี่ยวกับระยะเวลาการยื่นคำร้องเรียกค่าสินไหมทดแทนไว้สองกรณี กรณีแรกคือกรณีที่มีการสืบพยานต้องยื่นคำร้องเรียกค่าสินไหมทดแทนก่อนเริ่มสืบพยาน กรณีที่สองเป็นกรณีที่ไม่มี การสืบพยานต้องยื่นก่อนศาลมีคำพิพากษาหรือก่อนศาลวินิจฉัยชี้ขาดคดี

ดังนั้นแล้วเพื่อให้การคุ้มครองสิทธิและเยียวยาบรรเทาความเสียหายของผู้เสียหายในคดีอาญาตามเจตนารมณ์ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 44/1 ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย ในการแก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการเรียกค่าสินไหมทดแทนของผู้หย่อนความสามารถ จากการศึกษาพบว่าในการเรียกค่าสินไหมทดแทนแทนผู้หย่อนความสามารถซึ่งประกอบไปด้วยผู้เยาว์ ผู้ไร้ความสามารถและผู้เสมือนไร้ความสามารถ นั้น เห็นว่าจริงอยู่แม้ว่าผู้หย่อนความสามารถทั้งสามประเภทดังกล่าวนั้นถูกจำกัดความสามารถในการทำนิติกรรมต่างๆ จึงจำเป็นต้องมีผู้ดูแลหรือให้ความยินยอมบุคคลทั้งสามประเภทในการทำนิติกรรม ปัญหาที่พบเจอบ่อยคือการดำเนินการที่ซ้ำซ้อน สร้างภาระขั้นตอนให้กับผู้เสียหาย ตั้งแต่การยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อเป็นผู้แทนเฉพาะคดี หรือการขอความยินยอมจากผู้พิทักษ์

นอกจากนั้นหากจำเลยประสงค์จะชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายที่เป็นบุคคลผู้หย่อนความสามารถทั้งสามประเภทแล้วนั้น จำต้องต้องตกอยู่ในบังคับแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่วางหลักไว้ว่าในการเสนอคดีต่อศาลหรือการทำสัญญาประนีประนอมยอมความนั้นต้องขออนุญาตต่อศาลก่อนดำเนินกระบวนการใดๆ จึงทำให้ระยะเวลาในการดำเนินคดีเพิ่มขึ้นตอนออกไปทำให้สิทธิที่จะได้รับการเยียวยาจึงล่าช้าและอาจเป็นเหตุให้ผู้เสียหายต้องเสียค่าทนายความเพิ่มมากขึ้นด้วย นอกจากนี้เมื่อศึกษาเปรียบเทียบกับต่างประเทศคือประเทศญี่ปุ่นแล้วนั้น การเรียกค่าสินไหมทดแทนไม่ว่าในคดีแพ่งหรือคดีอาญาผู้เสียหายต้องยื่นคำฟ้องเป็นคดีแพ่งเอง ไม่สามารถยื่นคำร้องเรียกค่าสินไหมทดแทนเข้าไปในคดีอาญาได้เหมือนดังเช่นประเทศไทย

จึงขอเสนอแนะแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับการเรียกค่าสินไหมทดแทนของผู้หย่อนความสามารถ โดยผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้มีการลดขั้นตอนของเข้าสู่กระบวนการเรียกค่าสินไหมทดแทนของผู้เสียหายที่เป็นบุคคลผู้หย่อนความสามารถโดยเมื่อดำเนินการแต่งตั้งผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหายที่เป็นผู้หย่อนความสามารถแล้วก็สามารถดำเนินกระบวนการไปสู่ขั้นตอนของกระบวนการทางคดีโดยไม่ต้องจำหน่ายคดีชั่วคราวเพื่อรอศาลอนุญาตให้ทำนิติกรรมแทนผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ในกรณีที่ต้องทำสัญญาประนีประนอมยอมความเกี่ยวกับค่าสินไหมทดแทนอันมีเหตุเนื่องมาจากคดีอาญา หรือกรณีอื่นนอกจากการทำสัญญาประนีประนอมยอมความตามที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1574 บัญญัติไว้ซึ่งให้นำไปใช้กับคนไร้ความสามารถด้วยและประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 32 ซึ่งบังคับใช้กับผู้เสมือนไร้ความสามารถ เป็นต้น

2. ปัญหากรณีที่รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหายในคดีอาญาที่พนักงานอัยการยื่นฟ้อง จากการศึกษาแล้วพบว่าสำหรับปัญหากรณีที่รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหายในคดีอาญาที่พนักงานอัยการยื่นฟ้องนั้นจะพบในกรณีที่มีความผิดนั้นเป็นความผิดที่รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย เอกชนหรือราษฎรไม่ได้เป็นผู้เสียหายในความผิดดังกล่าวแต่ในทางปฏิบัติผู้เสียหายย่อมได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดอาญาเช่นว่านั้นอยู่แล้ว เช่น ความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบกพุทธศักราช 2522 กรณีขับรถประมาททำให้ทรัพย์สินผู้อื่นได้รับความเสียหาย จึงได้ยื่นฟ้องผู้ต้องหาในความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบกพุทธศักราช 2522 หรือความผิดตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์พุทธศักราช 2534 เมื่อผู้เสียหายได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดนั้นชอบที่จะยื่นคำร้องเรียกค่าสินไหมทดแทนเข้าไปในคดีอาญาที่รัฐนั้นเป็นผู้เสียหายแต่ในทางปฏิบัติและทางข้อกฎหมายผู้เสียหายต้องไปร้องฟ้องเป็นคดีแพ่งอีกต่างหากเอง ทำให้ได้รับการเยียวยาจากการกระทำความผิดนั้นช้าขึ้นและต้องเสียเงินว่าจ้างทนายความเป็นคดีแพ่งด้วย

ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้มีการเพิ่มเติม มาตรา 44/1 วรรคหนึ่งแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจากเดิมที่บัญญัติว่า “ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ถ้าผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนเพราะเหตุที่ได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจหรือได้รับความเสื่อมเสียต่อเสรีภาพในร่างกาย

ชื่อเสียงหรือได้รับความเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำผิดของจำเลย ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาขอให้บังคับจำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่ตนก็ได้”

โดยใช้ข้อความต่อไปนี้

“ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ไม่ว่าคดีนั้นผู้เสียหายจะเป็นรัฐหรือเอกชนก็ตาม ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการทำความผิดทางอาญานั้น มีสิทธิที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทน เพราะเหตุได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือได้รับความเสื่อมเสียต่อเสรีภาพในร่างกายชื่อเสียง หรือได้รับความเสียหายในทางทรัพย์สิน อันเนื่องมาจากการกระทำผิดของจำเลย ”

3. ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาการยื่นคำร้องเรียกค่าสินไหมทดแทนของผู้เสียหายจากการทำความผิดทางอาญา จากการศึกษาแล้วพบว่า ปัญหาการยื่นคำร้องระยะเวลาการยื่นคำร้องเรียกค่าสินไหมทดแทนในคดีอาญาเนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 44/1 วรรคสองได้บัญญัติไว้ว่า ให้ยื่นคำร้องก่อนศาลวินิจัยชี้ขาดคดีในกรณีที่ไม่มีการสืบพยาน แต่หากมีกรณีที่ต้องสืบพยานคำร้องเรียกค่าสินไหมทดแทนต้องยื่นก่อนวันเริ่มสืบพยานซึ่งด้วยการจำกัดระยะเวลาดังกล่าวนั้นในทางปฏิบัติคดีที่จำเลยให้การรับสารภาพเลยทันทีในวันที่ที่พนักงานอัยการยื่นฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลทำให้ศาลมีคำพิพากษาลงโทษจำเลย ทำให้ผู้เสียหายไม่สามารถยื่นคำร้องเรียกค่าสินไหมทดแทนได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งสาเหตุหลักๆมักมาจากการได้รับหนังสือที่ล่าช้าประกอบกับอัตราโทษในบางคดีที่สามารถฟ้องและจำเลยให้การรับสารภาพแล้วคดีเสร็จไปจากศาลได้ทันทีเลย เป็นเหตุให้ผู้เสียหายต้องดำเนินการฟ้องร้องเป็นคดีแพ่งเองต่อศาลซึ่งต้องเสียค่าทนายความและเสียเวลาในการดำเนินคดีแพ่งเองทั้งทำให้สิทธิได้รับการเยียวยาค่าเสียหายล่าช้าออกไป

ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้มีการเพิ่มเติม มาตรา 44/1 วรรคสองแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจากเดิมที่บัญญัติว่า การยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง ผู้เสียหายต้องยื่นคำร้องก่อนเริ่มสืบพยาน ในกรณีที่ไม่มีการสืบพยานให้ยื่นคำร้องก่อนศาลวินิจัยชี้ขาดคดี และให้ถือว่าคำร้องดังกล่าวเป็นคำฟ้องตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและผู้เสียหายอยู่ในฐานะ โจทก์ในคดีส่วนแพ่งนั้น ทั้งนี้ คำร้องดังกล่าวต้องแสดงรายละเอียดตามสมควรเกี่ยวกับความเสียหายและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่เรียกร้อง หากศาลเห็นว่าคำร้องนั้นยังขาดสาระสำคัญบางเรื่อง ศาลอาจมีคำสั่งให้ผู้ร้องแก้ไขคำร้องให้ชัดเจนก็ได้

โดยใช้ข้อความต่อไปนี้

“การยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่งผู้เสียหายสามารถยื่นได้ก่อนศาลวินิจัยชี้ขาดคดีและให้ถือว่าคำร้องดังกล่าวเป็นคำฟ้องตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและผู้เสียหายอยู่ในฐานะ โจทก์ในคดีส่วนแพ่งนั้น ทั้งนี้ คำร้องดังกล่าวต้องแสดงรายละเอียดตามสมควรเกี่ยวกับความเสียหายและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่เรียกร้อง หากศาลเห็นว่าคำร้องนั้นยังขาดสาระสำคัญบางเรื่องศาลอาจมีคำสั่งให้ผู้ร้องแก้ไขคำร้องให้ชัดเจนก็ได้”

เอกสารอ้างอิง

เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์, คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค 1 บทบัญญัติทั่วไป, พิมพ์ครั้งที่ 10, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ พลสยาม พรินต์ติ้ง, 2551): 9.

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1943/2566.

พัชรภรณ์ ภูสุวรรณ. “การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนของผู้เสียหายในคดีอาญาของพนักงานอัยการ”.

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551.

ศุภกิจ เจริญเวช. “การช่วยเหลือผู้เสียหายในคดีอาญาตามพระราชบัญญัติการตอบแทน ผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544: ศึกษาเฉพาะกรณีผู้เสียหายที่ได้รับการช่วยเหลือในเขตจังหวัดนนทบุรี”. คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553.

หมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 24) พ.ศ. 2548.

อรินันท์ คันทอลิส. “อำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการในการดำเนินการตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 43 และมาตรา 44/1: ศึกษาเฉพาะกรณีการเรียกค่าสินไหมทดแทนผู้เสียหาย”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, คณะนิติศาสตร์, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2564.

อรรถพล ไหล่สว่าง. “ผู้เสียหายในคดีอาญา”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, คณะนิติศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์, 2564.